

UJVIDEKI HÍRLAP

AZ UJVIDEKI NEMZETI MUNKAPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Feladó szerkesztő és kiadó: Dr. MAYER OSZKÁR.

V. Évfolyam.

Ujvidék, 1914. március 22. vasárnap

24. szám.

Az Ujvidéki Nemzeti Munkapárt végrehajtó bizottsága f. hó 22-én vasárnap d. u. 3 órakor a főispáni fogadótermében fontos ülést tart, melyre a tagok ez uton is meghívatnak.

Városunk kölcsönügye.

Köztudomású, hogy Ujvidék sz. kir. város nagyszabású közigazgatásának a legközelebbi jövőben való megvalósítására készül. Az állandó dumai híd ügye — minden ellenkező híresztelés dacára — véglegesen meg van oldva, a kormánytámogatás biztosítva van, s az erről szóló hivatalos értesítés már a napokban le is érkezik. Ezenkívül azonban megoldásra vár a vízvezeték és csatornázás is, melynek költségeit hozzávetőlegesen 5 millió koronára tehetjük, s végleges rendezés alá kerül a főgáz kölesön is. Ilyképp a városi közszükségletek kielégítésére — közszükségleteknek nevezük a fenti intézményeket, mert azok nélkül modern várost képzelni sem lehet — egy nagyobb kölcsönre szüksége van. A mostanáig dúló pénzügyi válság folytán vezető férfaink — egészen helyesen — a várakozás álláspontjára helyezkedtek, a pénzügyi válság azonban ma már megszüntnek tekinthető, a helyzetet tehát annyival is inkább ki kellene használnunk, mert nem lehet tudni, hogy mit hoz a jövő, a város pedig fejlődni, haladni akar, a fejlődést és haladást a polgársággal együtt a vezető férfiak élőkön *Matkovits Béla* főispánnal egyaránt ambícióinjáknak.

A kormány figyelme is kiterjedt a városok hitelszükségletére, minek bizonyossága az, hogy városunktól is kimutatóst kért városunk vagyoni viszonyairól, de hogy mikor jöhet létre egy városi kölcsön a kormány pártfogása mellett, annak az ideje természetesen bizonytalan s ép azért csak helyeselni lehet a tanács azon intervencióját, hogy a kölcsön mielőbbi biztosítására töreksszék.

Ismeretes, hogy a közművekre vonatkozó ajánlati versenyhirdetmény határideje május 4-én lejár, vegyesen adhatók be az ajánlatok finansziális megoldással kapcsolatosan vagy a nélkül, tehát mielőtt a kölcsön ügyében végleges döntés történne, feltétlenül bevérandók ezek az ajánlatok is, mert hisz éppenséggel nincs kizárva, hogy azok kapcsán egy még kedvezőbb kölcsönhöz juthat a város.

A jelenlegi pénzügyi viszonyok normálnak tekinthetők, a mikor a bank-

rára 4%, akkor el lehet mondani, hogy belátható időn belül olcsóbb pénzre mint jelenleg kilátás nincs, s minthogy a fenti beruházások mielőbbi megvalósítása közszükségletet képez, elsőrangú érdekünk a kölcsönügy mielőbbi perktuálása is.

Igaz, hogy a fenti beruházások a polgárság adózási képességének fokozódottabb kihasználását vonják maguk után, de ez az áldozat bőven megtérül abban a nagy és fényes alkotásokban, melyek városunk jövőjének és virágzó fejlődésének feltétlenül biztos alapjai és oszlopai.

Ujvidék városa kétségkívül hivatva van, hogy az egész délvidek impériuma legyen, fejlett kereskedelem, kedvező képvise, a Balkánhoz való közelsége indokoltja is teszik azt a feltevést, hogy azaz is lesz; a város vezetőségének helyes érzékére vall, hogy mindez két város fejlődése szempontjából elsőrangú faktorokat azzal honorálja, hogy vezefőleg és irányítólag iparkodik hatni a fejlődésre s ép ezért csak helyeselni tudjuk a tanács és különösen a polgármester fáradozásait, hogy a városi kölcsönügy mielőbb megvalósíttassék.

A becsület és a sajtó.

Megelégedéssel konstatálhatjuk, hogy még az ellenzéki sajtó is kárhözhatja azt az irányt, mely közérdekek trügys és leple alatt bélegázol a családi élet szentelyébe, a mely a legprivátább és legégyénibb vonatkozásokat is kiszoltalja a szenzációkra éhes nyilvánosság-nak. Állíthatjuk ezt az ismert Caillaux-Colmet eset alkalmából, amikor egy francia pénzügyminiszter felesége lelőtte a legelőkelőbb párisi lapnak a „Figarónak” a főszerkesztőjét azért, mert ez férje elleni politikai támadásainak eszközeként annak 14 év előtti magánleveleit, melyeket hozzá akkori jegyeséhez bizalmasan írt, közöztette. Eddig tehát az ellenzéki sajtóval is egy nézetben vagyunk, de a következtetések tekintetében eltérnek a nézeteink. Az ellenzéki sajtó ugyanis az eset harcán azt vitatják, hogy ime még egy világ-nemzet előkelő sajtó organuma is ilyen irányt követ, nincs tehát ok a sajtó megrendszabályozására, mert az ilyesmi — eltekintve, hogy nálunk csak zunglapunknál fordulhat elő — mindig előfordulhat. Ez nem áll! Ha a sajtó nem lehet többé terrénuma a magánbecsület és a családi szentely nyilvános mezhurcolásának, akkor az ilyesmi nem is fog előfordulni. Igencs ép a sajtósza-badság érdekében — hogy az szaba-

dossága ne fejlődhessek, nagyon szigorú rendszabályokra szükség van, a tisztesség sajtolók ezektől nem kell félni, a revolverező, szenzáció hajhász az egyéni becsületet és a családi szent-séget gyalozó sajtó pedig legyen a jogos üldözésnek kitéve.

Ebből a szempontból látjuk mi a szenzációk párisi esetből kifolyólag a sajtó és a becsület egymáshoz viszonyát, s ha Caillauxnak cselekedetét helyeselni nem is tudjuk, de a fenforgó viszonyok méltatásával megtudjuk érteni.

Ha ezek után is valaki kételkednék abban, hogy az új sajtótörvényre, a becsület fokozottabb védelméről szóló törvényes intézkedésekre szükség van, akkor utalunk az ellenzéki sajtóknak — ezen eset kapcsán — tett fejtegetéseire, melyek — bármennyire is kerülni iparkodnak annak a látszatát, hogy az új sajtótörvényt magasztalják, lényegében fejtegetéseikkel éppen az új törvény magasztalói közé sorakoztak.

Kulturproblema.

Az ember cselekvéseit irányító szellem, függetlenségű töreksszik, szabadságra vágyózik. Erről tanusodik az egész emberiség története. Ez a szellemi harc, melyben a villogó fegyver — az emberi értelem, szívet nélkül folyik. Hol egyes szellemóriások küzdenek a sófövény tévelygés és félrevezetés népmilliókkal, hol a néptömegek keresik a kiváló egyénc elpusztítását. Az ember lelkeben előtérkés a szabadságra, meghozta az 1848. évi diéső korszakot. Az önfeledlőz esodás példáival igazolható, hogy nem hia ábránd a szabadság, hanem az ember bensőjét átható és tetre lelkesítő szikra, melyet a rendületlenül erős lélek halálával képes megfizetni. Amint a halnak élettől elemes a víz, a madár a levegő, akképen szükséges, hogy az ember és az általa létesített közigazgatás, fejlődésükben gátó körülményektől menten, szabadon működhessenek.

Ebből kifolyólag az élet közepén álló népiskola alapfeltelete, hogy minden oly befolyást fölfigyeltessek, mely szabad kifeje-désének kerékkötője. A népiskola története világosan mutatja, hogy a szolgahelyzet megakasztja működését, ellenben az önállóság jelentőségét emeli, eredményeit növeli.

Már a 13. és 14. században kemény harc folyt a népiskoláért, a világi és az egyházi hatóságok közt. Az áldatlan vizsaly tengelyt akasztott, a népiskola szabad kibontakozásával. Az iskola körül harcnak még mainapig sincs vége. A küzdelem addig tart, míg a magán-emberek, a különféle egyesületek és hazafiatlan felekezeteinek dacosan és erőszakosan fentartott iskolái az nem alakulnak igazi magyar kulturintézményekké.

Egy államban — közoktatási szempontból — csak egy kulturának van jogosultsága, a ez nálunk az egyetemes magyar kultúra. Ennek elterjedése és mindenütt való érvényesülése — nemzeti büszkeségünk. Ez a műveltség

Ujvidék szab. kir. város tanácsától.

7547/1914.

Versenyfárgalási hirdetmény.

Ujvidék szab. kir. város a vízvezeték és csatornázás munkálataira nyilvános ajánlati versenytárgyalást hirdet.

A vízvezeték munkálatait a következő csoportokra oszlanak: I. Kútúrasi munkák. II. Kutházikók építése. III. A gépház előtt fekvő nyers- és tisztavíz medence építése. IV. A vastalantó berendezés szállítása. V. A központi gépház gépészeti berendezésének szállítása. VI. A központi gépház építési munkái. VII. A lakóház építési munkái. VIII. Isztálló és raktárpépület. IX. A szivattyutelep rendezési munkálatai. X. Öntöttvas csövek és idomdarabok szállítása. XI. A csőhálózat felszerelési tárgyainak szállítása. XII. A csőhálózat felszerelési munkái. XIII. A műhelyberendezés szállítása. XIV. Víztorony építése. XV. Vízalás távjelző, távvesztelő és villámhárítók szállítása. XVI. Vízmerőrárok és hitelesítési alomlás szállítása.

A csatornázási munkálatok a következő csoportokra oszlanak: I. A csatornahálózat építési és elhelyező munkái. II. Betoncsövek szállítása. III. A csatornahálózat vasfelszereléseinek szállítása. IV. A homokforgó és szivattyutelep építési munkái. V. A homokforgó és szivattyutelep gépészeti berendezése. VI. A lakóház építési munkái.

Az ajánlati költészetet alapjául az Ujvidék sz. kir. város mérnöki hivatalában tekinthető tervek szolgálnak. Ajánlat tehető minden egyes csoportra külön külön, de több csoportra együttesen is. Oly kikötés, mely szerint valamely ajánlat csak az összes vagy több csoportra szóló megbízás esetén érvényes, figyelembe nem fog vétetni. Az ajánlatok kizárólag a városi mérnöki hivatalnál kapható ajánlati minta és ajánlati költségvetésen tehető. Így úrlapok, valamint a szerződés-minta együttesen a városi mérnöki hivatalnál 20 koronáért kaphatók. A tervek ugyannyit a hivatalos órák alatt megtekinthetők. A szerződéstervezeten megjelölt általános és részletes feltételek az Athenaeum nyomdájában szerezhetők be.

Figyelemreztetnek a pályázók, hogy a munkálatok kivételére olyan értelemben is lehet ajánlatot tenni, hogy vállalkozó az egész munkát kifizetés helyett 50 éves tőke kamattörlesztés mellett vállalja.

Oly pályázók, akik Ujvidék sz. kir. városban vagy a m. kir. belügyminiszterium felügyelete alatt hasonló munkát még nem végeztek, tartoznak szállító képességüket és megbízhatóságukat az illetékes kereskedelmi és iparkamara bizonyítványával igazolni.

A csatornázási munkálatok végrehajtására nézve fontossággal bíró aljlatviszonyok felderítésére a város különböző helyeken próbógödörket emeltetett ki, melyek a pályázók által a kiírás tartama alatt bármikor megtekinthetők.

Az évenként I. koronás bélyeggel ellátott ajánlatok szabályszerűen lepecsételve 1914. évi május hó 4 napjának délelőli 12 óráig a városi íktatóban adandók be, vagy posta útján küldendők. Az ajánlat borítékát a következő felirással látandó el: "Ajánlat Ujvidék sz. kir. város vízvezetékéi ill. csatornázási munkálatainak csoportjára/ára."

Az ajánlatok 1914. évi május hó 4. napján délután 4 órákor a városi tanácssteremben fognak felbontatni, mely alkalommal ajánlattevők, vagy meghatalmazott képviselőik jelen lehetnek. Elkészve, távirati úton érkezett, nyitott, valamint oly ajánlatok, melyek a hirdetés vagy a feltételek bármely pontjának nem felelnek meg, figyelembe nem vétetnek. Az ajánlatok beadása előtt a bányatérnek a városi ház pénztáránál letendőek és az ajánlatokhoz csak az erről szóló elismervénynek csatolhatók. A bányapénz 250000 kor: ajánlati költségig 5%, azonfelül összeg után 2%. Az ajánlattevők a végleges döntésig ajánlatukat kötelezettségben maradnak és olávetik magukat a közszállítási szabályrendelet 16. §-a 11. pontjában az 1901. évi III. t.c. 13., 14., 15. §§. alapján előírt és magyar iparvédelmet célzó intézkedéseknek. A város fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok körül, azok számszerűn értékére való tekintet nélkül szabadon választhasson és hogy esetleg újabb árlejtést hirdessen.

Kelt Ujvidék sz. kir. város tanácsának 1914. évi március hó 9. napján tartott üléséből.

dr. Demetrovits Vladimír s. k.
kir. tanácsos, polgármester

3-3

Jágyon
ADUNK
HASZNÁLTRA
MÉVÉ SZÍ KIVITELÜ NÜZ ÉS
BETÖRÉSMENTE SÜ FANGEL
TAKAREKPERSELYT
BÁRKINEK
Tijon
PESTMEGYEI
TAKAREKPÉNZTAR
BUDAPEST, IV. KÖTŐ-UTCA 8.

3-12

OH JAJ!

Megfojt ez az átkozott
köhögés!

KÖHÖGÉS, REKEDTSÉG

és elnyákosodás ellen
gyors és biztos hatásuk

EGGER mell-pasztillái

az etvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboz 1 és 2 K.
Próbadoz 50 fill.

Kapható gyógyszerárakban és drogeriákban.

Gyár és fősztéküldési hely: **EGGER A. FIA** es. és kir. udvari szállító **BÉCS**.

Kapható: **Ujvidéken:** Grossinger János, Herzog István, Ilin Dusán, Nenadovits Vladislav és Vuits János gyógyszerárakban és Klein Oszkár drogeriájában.

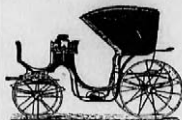
14-14 **Bács-Szenttamason:** Barakovich L. és Jasmits G. István gyógyszerárakban.
Péterváradon: Brodski Sándor gyógyszer. — **Titelen:** Markovits János gyógyszer.

ÉLJEN!

EGGER mell-pasztillák csak
hamar meggyógyít!

Telefon 134.

A fűgerek ingyen és
bentmeleg.

Először dél-magyarországi kocsigyár
REICH MÁTYÁS és LEBHERZ KÁROLY
UJVIDÉK (Limán).

Luxushintók, üzleti- és gazdasági-
kocsik, mentő- és halottaskocsik,
omnibuszok és luxusszánok, a
leggyyszerűbbtől a legfinomabb
kivitelű, állandó nagy raktára.

42-52

LEINWAND (vászon).

Kanavás, Inlet, Bettlicher,
Zephyr, Batist, Blandruck, Rips,
Oxford and alle Gattungen
von Webware empfindlich zu
Erzeugungspreisen.

Balczár János,

szövőde

BYSTREI b. NEUSTADT a. d. Mettau

(CSEHORSZÁG).

Muster gratis und franko.

:: Grösste Auswahl! ::

Garantiert beste Qualität.

• LEINWAND für GARTREIBSÄCKE •

1-10

Sirolin "Roche"

biztos, hatású tartós köhögésnél,
légtutak hurutainál, hörghurut és asthmánál.
Influenza és tüdőgyulladások után a jóízű
Sirolin "Roche"-al való hosszabb kúra megvéd az összes
ártalmas következményektől. **SIROLIN „Roche”** oldólag és
fertőtlenítőleg hat, elősegíti az etvágyat és emésztést.
Sziveskejük a gyógyszerárakban határozottan Sirolin "Roche"-t kérni.

